

Eiropas
Komisija

Sociālo uzņēmumu un sociālās ekonomikas turpmākā attīstība

**Kopsavilkums
un ieteikumi**

Komisijas ekspertu grupas
sociālās uzņēmējdarbības jomā (GECES)
aicinājums rīkoties

2016. GADA OKTOBRIS

Lai saņemtu sīkāku informāciju par GECEs, sazinieties ar Eiropas Komisijas
iekšējā tirgus, rūpniecības, uzņēmējdarbības un MVU ģenerāldirektorāta F.2. nodaļu: GROW-SO-
CIAL-ENTERPRISE@EC.EUROPA.EU

GECEs tīmekļa vietne: http://ec.europa.eu/growth/sectors/social-economy/enterprises/expert-groups_lv

Europe Direct dienests jums palīdzēs rast atbildes
uz jautājumiem par Eiropas Savienību.

Bezmaksas tālruņa numurs(*):

00 800 6 7 8 9 10 11

(*) Informāciju sniedz bez maksas, tāpat arī lielākā daļa zvanu ir bezmaksas
(izņemot dažus operatorus, viesnīcas vai

JURIDISKS PAZIŅOJUMS

Šis dokuments ir sagatavots Eiropas Komisijas uzdevumā. Tomēr tajā ir atspoguļots tikai
autoru viedoklis, un Eiropas Komisiju nevar saukt pie atbildības par šajā dokumentā ietvertās
informācijas izmantojumu.

Ne Eiropas Komisija, ne personas, kas rīkojas Komisijas vārdā, nav atbildīgas par to, kādā veidā
tiek izmantota šajā publikācijā iekļautā informācija. Šajā ziņojumā minētās finanšu iestādes nav
atbildīgas par šo ziņojumu.

© Eiropas Savienība, 2016. gads

Reproducēšana ir atļauta, ja tiek norādīts avots.

Printed in Belgium, 2016

KOPSAVILKUMS

Sociālā ekonomika un sociālie uzņēmumi pārstāv pavisam jaunu uzņēmējdarbības veidu, un kā tādiem tiem ir iespēja ievērojami pārveidot sociālekonomisko situāciju. Pēdējos gados jaunu tendenču ietekmē ir radusies sadarbīga patēriņa un aprites ekonomika, kas savukārt radījušas iespējas attīstīt sociālos uzņēmumus Eiropā. Sociālā ekonomika un sociālie uzņēmumi ieņem aizvien svarīgāku vietu, lielākoties tāpēc, ka tie spēj risināt dažas no lielākajām problēmām, ar ko pašlaik saskaras Eiropa, jo īpaši vajadzību veicināt ilgtspējīgu un sociāli iekļaujošu ekonomikas izaugsmi un radīt darbvietas. Vienlaikus tie pievēršas arī selektīvākiem mērķiem, piemēram, bēgļu krīze, vides degradācija un vajadzība palielināt dzimumu līdztiesību.

Šis Komisijas ekspertu grupas sociālās uzņēmējdarbības jomā (GECES) ziņojums ir Eiropas Komisijai, dalībvalstīm un sociālo uzņēmumu organizācijām adresēts aicinājums rīkoties.

Tajā ir izklāstīta nepieciešamība pēc **Eiropas Sociālās ekonomikas un sociālo uzņēmumu rīcības plāna**, kas būtu jauns pamudinājums sekmēt sociālajiem uzņēmumiem **labvēlīgu vidi** un ļautu uzplaukt sociālajai ekonomikai, turpinot strādāt saskaņā ar savām **pamatvērtībām**, proti, demokrātisku pārvaldību, sociālo ietekmi, inovācijām, peļņas atkārtotu ieguldīšanu un cilvēka uzskatīšanu par ekonomikas centru. Šādā labvēlīgā vidē sociālajiem uzņēmumiem un sociālajai ekonomikai būs vēl lielāka ietekme iepriekš minēto **problēmu risināšanā** un tie palīdzēs veidot sociālā ziņā taisnīgāku sabiedrību Eiropā.

Atbilstoši GECES pilnvarām ieteikumos galvenā uzmanība pievērsta sociālajiem uzņēmumiem. Tomēr daudzviet ieteikumus var attiecināt uz sociālās ekonomikas organizācijām plašākā izpratnē.

Ziņojumā ir sniegta **virkne galveno ieteikumu** politikas veidotājiem, lai palīdzētu veidot **sociālos uzņēmumus un sociālo ekonomiku** par iekļaujošas un ietekmīgas ekonomikas izaugsmes virzītājiem. Ziņojums strukturēts atbilstoši **četrām galvenajām tematiskajām jomām**.

Pirmās jomas izklāstā ir aplūkoti veidi, kā **iedarbīgi palielināt sociālo uzņēmumu atpazīstamību un atzīšanu** un uzlabot izpratni par to, ko nozīmē sociālais uzņēmums. Šajā jautājumā ir sniegti trīs ieteikumi. Pirmajā ieteikumā Eiropas Komisija, dalībvalstis un sociālo uzņēmumu organizācijas tiek aicinātas vākt pārliecinošākus pierādījumus par sociālo uzņēmumu pievienoto vērtību un labāk informēt par to, īstenojot darbības, kas ietver

datu vākšanu, ES mēroga komunikācijas stratēģijas līdzveidošanu, sociālās ietekmes pārvaldības zinātnības un rīku kopīgošanu un spēju veidošanu nolūkā uzlabot ziņošanu par sociālo uzņēmumu radīto sociālo vērtību. Otrkārt, lai radītu pārliecinošāku un labāk koordinētu sociālo uzņēmumu kopienu, ziņojumā ieteikts veidot daudzveidīgus un iekļaujošus pārstāvju tīklus, kas dod iespēju izmantot sinerģiju, kā arī veicinot mācīšanos citam no cita. Šie tīkli varētu pārstāvēt sociālos uzņēmumus ES līmenī un veicināt politikas līdzveidošanas kultūru ar sociālo

ekonomiku un sociālajiem uzņēmumiem saistītā politikā. Visbeidzot, lai palīdzētu nostiprināt sociālo uzņēmumu vietu valsts politikā un darbībās visos līmeņos, Komisijai kopā ar dalībvalstīm un to vietējām un reģionālajām pašvaldībām būtu jāiekļauj sociālās ekonomikas un sociālo uzņēmumu jautājums visos attiecīgajos politikas virzienos, programmās un praksē. Mērķorientētas darbības, kas paredzētas šā mērķa sasniegšanai, ietver sociālo uzņēmumu kā pilntiesīgu struktūru iekļaušanu visās attiecīgajās Eiropas finansēšanas programmās, sociālās ekonomikas un sociālo uzņēmumu iesaistes sekmēšanu attiecīgās Eiropas mobilitātes shēmās un savstarpējās mācīšanās un spēju veidošanas veicināšanu reģionālo un vietējo pašvaldību starpā, lai izveidotu integrētas atbalsta stratēģijas.

Ziņojuma otrā tematiskā joma attiecas uz **tādas Eiropas ekonomiskās vides veidošanu, kas ļauj sociālajai ekonomikai un sociālajiem uzņēmumiem piekļūt finansējumam**. Ieteikumi šajā jomā attiecas uz sociālo uzņēmumu vajadzībām — spēju veidošanu, finansējumu un infrastruktūru. Konkrētāk, tiek ieteikts nodrošināt lielākus resursus apmācības programmām, inkubatoriem un starpniekiem, kas sniedz pielāgotu atbalstu spēju veidošanai, palīdzot sociālajiem uzņēmumiem pilnveidot savas vadības prasmes un panākt finansiālu ilgtspēju. Konkrēti pasākumi, kas nodrošina piekļuvi lielākam finansējumam, kurš ir labāk piemērots sociālajiem uzņēmumiem, ir, piemēram, plašākas finansējuma nodrošinātāju kopienas informēšana par to, kā finansēt sociālos uzņēmumus, "ietekmes kopienas" spēju veidošana, sociālo ieguldījumu piemērotības palielināšana, regulatīvo šķēršļu mazināšana un tādu pašlaik pieejamo nodokļu atvieglojumu apzināšana, kuri ir saistīti ar ieguldījumu veikšanu sociālos uzņēmumos, nolūkā izplatīt paraugpraksi. Publiskā sektora finansējums būtu jāturpina piešķirt sociālajiem uzņēmumiem un arī būtu jāizmanto, lai piesaistītu privātā sektora kapitālu, ieguldot sociālo uzņēmumu finansēšanā un mazinot šāda finansējuma risku, kā arī ieviešot pienācīgas pārvaldības struktūras.

Lai sekmētu tādas vides radīšanu, kurā sociālie uzņēmumi var plaukt, ir sniegti vairāki galvenie ieteikumi par **tiesisko vidi un tāda tiesiskā un normatīvā regulējuma nodrošināšanu, kas rosinātu radīt un attīstīt sociālo ekonomiku un sociālos uzņēmumus**. Šajā jomā

Komisijai ir ieteikts ierosināt ieteikuma tiesību pasākumu, lai palīdzētu dalībvalstīm izstrādāt atbilstošu regulējumu sociālās ekonomikas un sociālo uzņēmumu atbalstam. Būtu arī jāstimulē savstarpēju organizāciju un kooperatīvu pārrobežu darbības, lai tie varētu izmantot visu iekšējā tirgus potenciālu savu darbību izvērsšanai. Publiskā sektora iepirkumu veicējiem arī būtu pēc iespējas labāk jāizmanto jaunie publiskā iepirkuma noteikumi un jāiekļauj sociālie apsvērumi savās konkursa procedūrās. Beidzamais ziņojuma ieteikums par tiesiskās vides uzlabošanu aicina politikas veidotājus palielināt informētību par valsts atbalsta noteikumiem un to ietekmi uz sociālajiem uzņēmumiem, kas sniedz vispārējas tautsaimnieciskas nozīmes pakalpojumus.

Ziņojuma pēdējā iedaļā ir aplūkoti pasākumi, kuru mērķis ir palīdzēt sociālajai ekonomikai un sociālajiem uzņēmumiem pilnīgi īstenot savas iespējas būt par svarīgiem taisnīgas un sociāli iekļaujošas ekonomikas izaugsmes virzītājiem. Šajā jomā mērķis ir palielināt ES atbalstu sociālajiem uzņēmumiem starptautiskās attīstības kontekstā, lai sasniegtu ilgtspējīgas attīstības mērķus (IAM), kas noteikti laikposmam pēc 2015. gada. Ņemot vērā šos mērķus, Komisijai/EĀDD savu starptautiskās attīstības programmu nākamā cikla ietvaros būtu jādod savs ieguldījums, lai ievērojami vairotu publiskos avotos pieejamo informāciju par sociālo ekonomiku un sociālajiem uzņēmumiem. Turklāt Komisijai būtu jāklūst par vienu no galvenajām globālās sadarbības rosinātājām sociālo uzņēmumu atbalsta jomā, uzņemoties tirgus dalībnieku organizētājas funkcijas un sekmējot zināšanu apmaiņu. Papildus tam pēc finansējuma dublēšanās un nepietiekamības gadījumu apzināšanas Eiropas Savienībai un EĀDD būtu jāiekļauj pielāgots atbalsts visās to jau ieviestajās un nākamajās politikas jomās un iniciatīvās, kas sekmē sociālo un ekonomisko attīstību, lai veidotu sociālajiem uzņēmumiem labvēlīgu vidi.

Šie ieteikumi ir adresēti **Eiropas Komisijai, ES dalībvalstīm (tostarp to vietējām un reģionālajām pašvaldībām) un trešām valstīm, kā arī sociālo uzņēmumu kopienai**. Tie sniedz skaidras norādes par to, kā palielināt sociālo uzņēmumu atpazīstamību un nodrošināt tiem piekļuvi finanšu līdzekļiem, kas vajadzīgi to uzplaukumam, un vienlaikus radīt sociālās ekonomikas un sociālo uzņēmumu attīstībai labvēlīgu vidi, pamatojoties uz ES paraugpraksi un dalībvalstu pārstāvju un sociālo uzņēmēju uzkrāto pieredzi. Šī visaptverošā pieeja ziņojumā ir izmantota, lai radītu vajadzīgos apstākļus, kuros sociālā ekonomika un sociālie uzņēmēji var pilnīgi īstenot savas iespējas būt par iekļaujošas ekonomikas izaugsmes un patiesi ietekmīgas sociālās attīstības virzītājiem Eiropā un visā pasaulē.

GECES pārskata ziņojumā ir sniegti 13 ieteikumi par konkrētām darbībām, kuru mērķis ir novērst problēmas, kas pašlaik liedz sociālajiem uzņēmumiem savā darbībā īstenot visu savu potenciālu. Šie ieteikumi ir izklāstīti turpmāk tekstā.

Ceļā uz labāku atpazīstamību, atzīšanu un identitāti

1. ieteikums. Eiropas Komisijai, dalībvalstīm un sociālo uzņēmumu organizācijām jāvēc pārliecinošāki pierādījumi par sociālo uzņēmumu pievienoto vērtību un par to labāk jāinformē. Cita starpā būtu jāveic šādas darbības:

- jāvēc sistemātiski dati un jāpiešķir prioritāte pētījumiem par sociālo uzņēmumu ekonomisko un sociālo nozīmi, tostarp nodarbinātības potenciālu, kā arī dinamiku (dalībvalstis, Komisija);
- kopīgi jārada ES mēroga komunikācijas stratēģija (Komisija kopā ar dalībvalstīm un sociālo uzņēmumu organizācijām);
- jādalās zinātnībā un rīkos, saistībā ar sociālās jomas pievienoto vērtību, tostarp sociālās ietekmes pārvaldības rīkos (Komisija, dalībvalstis, sociālo uzņēmumu organizācijas);
- jāuzlabo spējas ziņot par radīto sociālo vērtību (sociālo uzņēmumu organizācijas).

2. ieteikums. Eiropas Komisijai, dalībvalstīm, reģionālajām un vietējām pašvaldībām un sociālo uzņēmumu organizācijām būtu jāveido pārliecinošāka un labāk koordinēta sociālo uzņēmumu kopiena. Cita starpā būtu jāveic šādas darbības:

- jāveido pienācīgi, daudzveidīgi un iekļaujoši pārstāvju tīkli, kas dod iespēju izmantot sinerģijas, mācīties citam no cita un saskaņot darbību (sociālo uzņēmumu organizācijas);
- jāatbalsta sociālo uzņēmumu kopienas pārstāvēšana ES līmenī (Komisija kopā ar sociālo uzņēmumu organizācijām un dalībvalstīm);
- jāveicina politikas līdzveidošanas kultūra, kurā politika tiek veidota kopā ar sociālajiem uzņēmumiem un tos pārstāvošajām organizācijām (dalībvalstis).

3. ieteikums. Eiropas Komisijai un dalībvalstīm, kā arī to vietējām un reģionālajām pašvaldībām būtu jāiekļauj sociālo uzņēmumu aspekts attiecīgos politikas virzienos, programmās un praksē. Jaunu politikas virzienu un darbību izveides procesā tām būtu pēc iespējas vairāk jāiesaista sociālie uzņēmumi un jāapspriežas ar tiem. Sociālo uzņēmumu organizācijām būtu aktīvi jāpopularizē un jāizmanto šīs iespējas. Cita starpā būtu jāveic šādas darbības:

- jāieklauj sociālie uzņēmumi kā pilntiesīgas struktūras visās attiecīgajās Eiropas finansēšanas programmās un jāieklauj sociālo uzņēmumu aspekti politisku ES mēroga iniciatīvu īstenošanā un pēckontrolē (Eiropas Komisija);
- jāveicina sociālo uzņēmumu iesaiste attiecīgās Eiropas mobilitātes shēmās (Eiropas Komisija);
- jāveicina savstarpējā mācīšanās un spēju veidošana reģionālo/vietējo pašvaldību starpā, lai izveidotu integrētas sociālo uzņēmumu atbalsta stratēģijas (Eiropas Komisija un dalībvalstis);
- jāpiemēro sociālie kritēriji publiskā iepirkuma procesos (Eiropas Komisija);
- jāieklauj ar sociālajiem uzņēmumiem saistīti temati mācību programmās, sākot no sākumskolas, līdz universitātes līmenim, un valsts nodarbinātības dienestiem un profesionālās orientācijas dienestiem būtu jāpopularizē karjeras iespējas sociālajos uzņēmumos (dalībvalstis un vietējās un reģionālās pašvaldības);
- jāsekmē zināšanu apmaiņu un darījumu attiecības starp tradicionāliem un sociālajiem uzņēmumiem (Eiropas Komisija, dalībvalstis, sociālie uzņēmumi).

Piekluves uzlabošana finansējumam

4. ieteikums. Eiropas Komisijai un dalībvalstīm būtu jānodrošina lielāki resursi apmācības programmām, inkubatoriem un starpniekiem, kas sociālajiem uzņēmumiem sniedz pielāgotu atbalstu spēju veidošanai, kurš nepieciešams, lai pilnveidotu to vadības prasmes un uzlabotu to finansiālo ilgtspēju. Cita starpā būtu jāveic šādas darbības:

- jāstiprina Eiropas mēroga atbalsts sociālo uzņēmumu apbalvošanas shēmām, kā arī tīkliem/platformām, kas rada saikni starp indivīdiem (tostarp konsultantiem un pro bono ekspertiem) un sociālajiem uzņēmumiem, kuriem ir nepieciešama spēju veidošana (Komisija);
- jāizveido Eiropas mēroga ieguldījumu un spēju veidošanas finansēšanas programma, lai finansētu spēju veidošanas atbalstu, ko nodrošina izvēlēti pakalpojumu sniedzēji, un tādējādi palīdzētu sociālajiem uzņēmumiem sasniegt gatavību ieguldījumiem (Komisija);
- jāfinansē specializēti sociālo uzņēmumu inkubatori/akseleratori un starpnieki, kas sociālajiem uzņēmumiem piedāvā apmācību un spēju veidošanu (dalībvalstis);
- jāizmanto ESI fondi, lai finansētu spēju veidošanas pasākumus dalībvalstīs (dalībvalstis).

5. ieteikums. Eiropas Komisijai, dalībvalstīm un sociālos uzņēmumus finansējošām organizācijām būtu jāsteno konkrēti pasākumi, lai darītu pieejamu un piesaistītu lielāku finansējumu, kas ir labāk piemērots sociālajiem uzņēmumiem. Cita starpā būtu jāveic šādas darbības:

- jāveic popularizēšanas un apmācības darbs, jāsniedz norādes un jāpalielina informētība plašākā finansējuma nodrošinātājiem (publiskā un privātā sektorā) par to, kā finansēt sociālos uzņēmumus (sociālos uzņēmumus finansējošām organizācijām jāapkopo paraugprakse, un Komisijai tā jāizplata);
- jāveido spējas “ietekmes kopienā”, kas saprot un aktīvi finansē sociālos uzņēmumus, lai sociālās ekonomikas finanšu starpnieki varētu apmierināt sociālo uzņēmumu vajadzības;
- jāuzlabo piemērotības kritēriji, ko attiecinā uz ieguldījumiem sociālajos uzņēmumos, lai palielinātu naudas līdzekļu plūsmu sociālajiem uzņēmumiem (Komisija un dalībvalstis);
- jālikvidē vai jāmazina regulatīvie šķēršļi, ar kuriem saskaras sociālo uzņēmumu privātā sektora finansētāji un paši sociālie uzņēmumi (Komisija);
- jāapzina pašlaik pieejamie dažādie nodokļu atvieglojumi, kas ir saistīti ar sociālo uzņēmumu finansēšanu, lai izplatītu paraugpraksi (Komisija un dalībvalstis).

6. ieteikums. Eiropas Komisijai un dalībvalstīm būtu jāturpina piešķirt publiskā sektora finansējumu sociāliem uzņēmumiem un būtu jāizmanto publiskā sektora finansējums, lai piesaistītu privātā sektora kapitālu, ieguldot sociālo uzņēmumu finansētājos un mazinot to risku, kā arī ieviešot pienācīgas pārvaldības struktūras. Cita starpā būtu jāveic šādas darbības:

- jādod iespēja ar publiskiem finanšu instrumentiem (piem., EaSI, ESIF, instrumentu InnovFin programmas “Apvārsnis 2020” ietvaros, COSME un citiem, izstrādes procesā esošiem instrumentiem) palielināt finansējuma apjomu un uzlabot sociālo uzņēmumu finansējuma kvalitāti (Komisija), kā arī veikt ieguldījumus sociālajos uzņēmumos un specializētos starpniekos (dalībvalstis);
- jāplāno Eiropas strukturālie un investīciju fondi (ESI fondi) tā, lai ar tiem varētu uzlabot pakalpojumu sniegšanu un ieguldījumus augstas kvalitātes sociālajā infrastruktūrā. Ar ESI fondiem būtu jārada pārmaiņas un jāpapildina, nevis jāaizstāj dalībvalstu valsts budžeta līdzekļi (Komisija un dalībvalstis);
- dalībvalstīm jāveicina sociālie ieguldījumi, konkrētāk, koordinēti un visaptveroši jānodrošina publiskā sektora finansējums sociālo, veselības aizsardzības un izglītības pakalpojumu jomā;
- izmantojot hibrīdinstrumentus, jāpanāk, ka publiskā un privātā sektora finansējums, kas piešķirts sociālajiem uzņēmumiem, papildina viens otru (Komisija un dalībvalstis);
- jāpārstāv sociālo uzņēmumu vides galvenās ieinteresētās personas to shēmu pārvaldībā, kurām piešķirts publiskā sektora finansējums, piem., ESIF, un jāiekļauj ietekmes novērtējuma izmantojums (Komisija).

Tiesiskās vides uzlabošana

7. ieteikums. Komisijai būtu jāierosina ieteikuma tiesību pasākums, kas varētu palīdzēt dalībvalstīm izstrādāt atbilstošu regulējumu sociālo uzņēmumu uzplaukuma un paplašināšanās atbalstam. Cita starpā būtu jāveic šādas darbības:

- jā sagatavo juridisks ieteikums Līgumu izpratnē, kurā noteikti obligātie principi, lai iedrošinātu un atbalstītu dalībvalstis ieviest mērķorientētu valsts regulējumu sociālo uzņēmumu attīstīšanai (Komisija);
- ar Eiropas pusgadu saistīto Komisijas darbību ietvaros jāpārtrauga sociālo uzņēmumu politikas virzieni, lai pārbaudītu iepriekš minētā juridiskā ieteikuma īstenošanu (Komisija).

8. ieteikums. Komisijai un dalībvalstīm būtu jāstimulē savstarpēju organizāciju un kooperatīvu pārrobežu darbības, lai tie varētu izmantot visu iekšējā tirgus potenciālu savu darbību izvēšanai. Cita starpā būtu jāveic šādas darbības:

- finansiāli jāatbalsta pārrobežu darbības ar tādu programmu starpniecību kā INTERREG (Komisija);
- jāapkopo paraugprakse, kas attiecas uz stimuliem, ar kuriem tiek sekmēts pārrobežu darbību pieaugums iekšējā tirgū, un tā plaši jāizplata (Komisija un dalībvalstis).

9. ieteikums. Publiskā sektora iepirkumu veicējiem būtu pēc iespējas labāk jāizmanto jaunie publiskā iepirkuma noteikumi un savās konkursa procedūrās būtu jāiekļauj sociālie apsvērumi, tostarp privilēģēto tiesību līgumi par personu ar invaliditāti un nelabvēlīgā situācijā nonākušu personu sociālo un profesionālo integrāciju (20. pants) un veselības, sociālās un kultūras jomas pakalpojumiem (77. pants). Cita starpā būtu jāveic šādas darbības:

- jāatjaunina 2011. gadā publicētais Komisijas ceļvedis "Sociāls "iepirkums"" un jāapzina paraugprakse (Komisija);
- jāizstrādā mērķorientētas spēju veidošanas programmas un komunikācijas kampaņas (Komisija un dalībvalstis);
- jāīsteno/jāizstrādā īpaša apmācība ES civildienesta ierēdņiem, lai tie konkursa specifikāciju sagatavošanā prastu ņemt vērā sociālos aspektus (Komisija);
- jāveido tīkli, lai veicinātu dažādu ieinteresēto personu apņemšanos iesaistīties šajā procesā (dalībvalstis, līgumslēdzējas iestādes, sociālo uzņēmumu organizācijas).

10. ieteikums. Komisijai un dalībvalstīm būtu jāpalielina informētība par valsts atbalsta noteikumiem un to ietekmi uz sociālajiem uzņēmumiem, kas sniedz vispārējas tautsaimnieciskas nozīmes pakalpojumus. Cita starpā būtu jāveic šādas darbības:

- jā sagatavo vai attiecīgā gadījumā jāatjaunina pamatnostādnes, jo īpaši 2013. gada rokasgrāmata par ES noteikumu piemērošanu vispārējas tautsaimnieciskas nozīmes pakalpojumiem (Komisija un dalībvalstis);
- jāorganizē papildu apmācība par valsts atbalsta noteikumu piemērošanu (Komisija un dalībvalstis).

Starptautiskās attīstības un izaugsmes virzīšana

11. ieteikums. Eiropas Komisijai/EĀDD savu starptautiskās attīstības programmu nākamajā ciklā būtu jāvelta centieni tam, lai būtiski un nepārtraukti vairotu publiskos avotos pieejamo informāciju par sociālo ekonomiku un sociālajiem uzņēmumiem, un būtu jāatbalsta šo uzņēmumu darbības vide visā pasaulē. Cita starpā būtu jāveic šādas darbības:

- jā sāk ievērojama, pastāvīga pētniecības iniciatīva kopā ar citiem ieinteresētiem līdzekļu devējiem un partneriem, piemēram, ESAO un tās Attīstības palīdzības komitejas locekļiem, ANO Sociālās attīstības pētniecības institūtu (Unrisd), Pasaules Banku, ES valstu attīstības aģentūrām un citiem publiskā un privātā sektora līdzekļu devējiem;
- jāpiešķir īpašs budžets jaunu sociālās ekonomikas un sociālo uzņēmumu atbalsta programmu ietekmes novērtēšanai, lai gūtu trūkstošos pārliecinošos un skaidros pierādījumus par šā uzņēmumu atbalsta ietekmi uz IAM. Šī darbība būtu jāveic arī dalībvalstīm.

12. ieteikums.: Eiropas Komisijai būtu jākļūst par vienu no galvenajām globālās sadarbības veicinātājām sociālās ekonomikas un sociālo uzņēmumu atbalsta jomā, uzņemoties tirgus dalībnieku organizētājas funkcijas un izmantojot zināšanu apmaiņu. Cita starpā būtu jāveic šādas darbības:

- 2017. gadā jāīsteno iekšējās mācīšanās, koordinēšanas un sadarbības process starp dažādajām Komisijas un EĀDD struktūrvienībām, kuru darbs ir saistīts ar atbalsta sniegšanu sociālajai ekonomikai un sociālajiem uzņēmumiem un tiem vajadzīgās infrastruktūras veidošanu;
- no 2017. gada jāorganizē virkne regulāru sanāksmju, kas vērstas uz informācijas apmaiņu un rīcību un kur piedalās citi globāli līdzekļu devēji un ieguldītāji (no privātā un publiskā sektora), kuri transnacionālā mērogā atbalsta sociālo ekonomiku un sociālos uzņēmumus (neatkarīgi no tā, kā tie tiek saukti konkrētā valstī);
- kopā ar Vācijas valdību, kas no 2016. gada rudens prezidē G20, jā sagatavo argumentācija par nepieciešamību veicināt īpašu atbalsta politiku iekļaujošiem uzņēmumiem/darbībām un sociālajiem uzņēmumiem (kā norādīts G20 iekļaujošās uzņēmējdarbības platformā), lai labāk atspoguļotu atšķirības, kas pastāv šo organizāciju starpā vērtību, principu un pastāvēšanas mērķa ziņā.

13. ieteikums. Eiropas Savienībai un EĀDD būtu jāiekļauj pielāgots atbalsts visās to jau ieviestajās un nākamajās politikas jomās un iniciatīvās un starptautiskajās sarunās, kas sekmē sociālo un ekonomisko attīstību (sadarbību un attīstību, ārpolitiku, tirdzniecības politiku, kaimiņattiecības utt.), un būtu jāiekļauj sociālo uzņēmumu un sociālās ekonomikas jautājums arī plašākā stratēģiskajā plānošanā, lai veidotu sociālajiem uzņēmumiem labvēlīgu vidi, kā atspoguļots Sociālās uzņēmējdarbības iniciatīvas pīlāros. Cita starpā būtu jāveic šādas darbības:

- nākamajā plānošanas ciklā jāparedz mērķorientēts tiešais un netiešais finansējums sociālās ekonomikas organizācijām, tostarp sociālajiem uzņēmumiem, trešās valstīs, kā arī valdībām un atbalsta un sociālo finanšu organizācijām; jā sāk konkrēta sadarbība ar citiem globālajiem partneriem, lai palielinātu ES finansējuma īpatsvaru un attiecīgo programmu ietekmi;
- jāpalielina informētība, jo īpaši trešo valstu valdību informētība, par sociālās ekonomikas un sociālo uzņēmumu nozīmi IAM sasniegšanā un par to, kāds ir Ziemeļu–Dienvidu, Dienvidu–Ziemeļu vai Dienvidu–Dienvidu zināšanu apmaiņas, inovācijas un sadarbības potenciāls, iepazīstinot ar veiksmīgiem novatorisku sociālās ekonomikas un sociālo uzņēmumu risinājumu un modeļu pārņemšanas gadījumiem un to ietekmi;
- jāiekļauj sociālās ekonomikas un sociālo uzņēmumu jautājums pārskatītajā Eiropas Konsensā attīstības jomā un Eiropas nostājā starptautiskās sarunās, tirdzniecības nolīgumos un ANO;
- jāorganizē tirgus pasākumi, lai sasaistītu sociālos uzņēmumus ar starptautisko finanšu vidi un sekmētu lielus ieguldījumus jaunattīstības valstīs, kā arī iesaistītu citas sociālās ekonomikas organizācijas to vajadzībām atbilstošu finanšu instrumentu noteikšanā.

